

Tukutuku Ako mō Te Ao Haka

Ngā Whakaaro Whānui	Ko te reo Māori me ngā tikanga te tūāpapa o Te Ao Haka.		
	Ngā Akoranga Tāpua kei te Taumata 6-8 I te New Zealand Curriculum		
	Te Taumata 6	Te Taumata 7	Te Taumata 8
I ahu mai Te Ao Haka I tōna anō horopaki	- Ka ako te ākonga i te ahunga mai o Te Ao Haka i ōna horopaki – i ōna taiao, i ōna atua, i ōna kōrero tuku iho hoki. - Ka hōpara te ākonga i te whakaaro e kī nei he āhuatanga o Te Ao Haka e motuhake ana ki tēnā rohe, ki tēnā rohe – kei te nekehanga, kei te kāhua, kei te reo, kei te kai hoki o rot.	- Ka hōpara te ākonga i te huarahi e whai wāhi ai te whakamāoritanga o te horopaki ki te aronga hou me te auahatanga o roto i Te Ao Haka. - Ka hōpara te ākonga i te huarahi i whakaawengia ai a Te Ao Haka e te wā (i mua, o nāianeī, ā muri hoki). - Ka hōpara te ākonga i te huarahi i whakaawengia ai a Te Ao Haka e te wāhi (ā-rohe, ā-motu, ā-ao).	- Ka mārama ki te ākonga, ko te whakaaturanga whai tikanga tētahi whakapuakanga i te horopaki. - Ka tātari te ākonga i te whakaawengia o te whakaaturanga e te wā, e te wāhi me te horopaki.
Noho ai ngā kōrero hei toitoi I ngā titonga katoa	- Ka ako te ākonga e pā ana ki ngā kōrero o Te Ao Haka, ki te huarahi hoki e hono ai aua kōrero ki te ao Māori. - Ka ako te ākonga i te noho o ngā kōrero hei taonga, ka mutu, he hononga tautika ērā ki ngā tīpuna.	- Ka hōpara te ākonga i te huarahi e kuneroa ai ngā kōrero, i te tāraia hoki o aua kōrero e ngā whakaawenga o te rohe, o waho hoki. - Ka hōpara te ākonga i te huarahi e taea ai te auaha me te aronga hou te whakamahi hei hono i ngā wā o mua ki ō nāianeī mā ngā kōrero.	- Ka whakapakari, ka whakaatu hoki te ākonga i te hōhonu o te māramatanga ki te kōrero hei whakapai ake i tāna whakaaturanga. - Ka mārama ki te ākonga te huarahi e whakakaha ai ngā kōrero o mua i a ia ki te ahuahu i tōna ao ā haere ake nei.
He taonga tuku iho	- Ka ako te ākonga i te noho o Te Ao Haka hei waka e toro ai ngā ākonga katoa ki te ahurea Māori, ki te reo me ngā tikanga Māori hoki. - Ka ako te ākonga i te whakaū a Te Ao Haka i te ahurea Māori, i te reo Māori, i ngā tikanga Māori, i te tuakiri Māori, i te mātauranga Māori me ngā tikanga tuku iho a ngā iwi. - Ka ako te ākonga i te ahunga mai o te whai tikanga o te hīkoi i Te Ao Haka i te māramatanga ki ngā pūtake me ngā tūāpapa o Te Ao Haka.	- Ka hōpara te ākonga i tōna ake hononga ki te ahurea Māori, ki te reo Māori, ki ngā tikanga Māori hoki mā Te Ao Haka. - Ka hōpara te ākonga i te wāhanga ki a ia i te whakatairangatanga me te horanga o te ao Māori. - Ka hōpara te ākonga i te ara e anga whakamua ai a Te Ao Haka ki anamata i te whakapakaritanga, i te kuneroatanga hoki o te tūmomo toi nei.	- Ka whakamahi te ākonga i te hononga me te wheako i te ahurea Māori, i te reo me ngā tikanga Māori hoki, hei whakapai ake, hei whakatinana anō hoki i te whakaaturanga. - Ka whai kaha te ākonga ki te tū hei toa mō te ao Māori mā Te Ao Haka. - Ka tuku te ākonga i ōna ake mātauranga me ōna ake whakaaro ki te tūmomo toi nei.
Kāore e ngaro te ahurei o te Māori o Te Ao haka	- Ka ako te ākonga ki te tautuhi i ngā tikanga ahurei me ngā āhuatanga reo o Te Ao Haka, ā, ka tīmata ki te whakatinana i ērā i roto i ngā mahi. - Ka ako te ākonga i te noho o Te Ao Haka hei tūmomo toi Māori e ahurei ana, i ahu mai i te ahurea me te tuakiri Māori.	- Ka whakatinana te ākonga i tōna mātauranga ki ngā tikanga ahurei me ngā āhuatanga reo hei hōpara i tōna auahatanga o roto o Te Ao Haka. - Ka whakapakari te ākonga i tōna auahatanga me tōna pohewatanga mā tētahi tūmomo toi Māori e ahurei ana.	- Ka whakatōrire te ākonga i tōna māramatanga, i tāna whakatinana hoki i ngā tikanga ahurei, i ngā āhuatanga reo hoki mā te whakaaturanga. - Ka whakapuaki te ākonga i ōna anō āhua mā te whakaaturanga o tētahi tūmomo toi Māori e ahurei ana.
Mā te whakaaturanga anake a Te Ao Haka e mārama ai	- Ka ako te ākonga i ngā pūkenga matua o te whakaaturanga. - Ka ako te ākonga i te hononga i waenga i te whakaaturanga me te hāpori. - Ka tautuhi te ākonga i ngā waehanga, i ngā huānga me ngā āhuatanga o te whakaaturanga mā te mātai.	- Ka hōpara te ākonga i te auahatanga i te whakaaturanga. - Ka hōpara te ākonga i te wāhi ki a ia i te hāpori o Te Ao Haka. - Ka hōpara te ākonga i ōna whakaaro mā te mātai i ngā waehanga, i ngā huānga me ngā āhuatanga o te whakaaturanga.	- Ka whakatōrire te ākonga i ōna pūkenga i te whakaaturanga. - Ka whakatōrire te ākonga i ōna pūkenga ārahi, i tōna mātauranga, ana tikanga hoki i Te Ao Haka. - Ka whakapuaki te ākonga i ōna whakaaro hei kaimātai whakaaturanga.